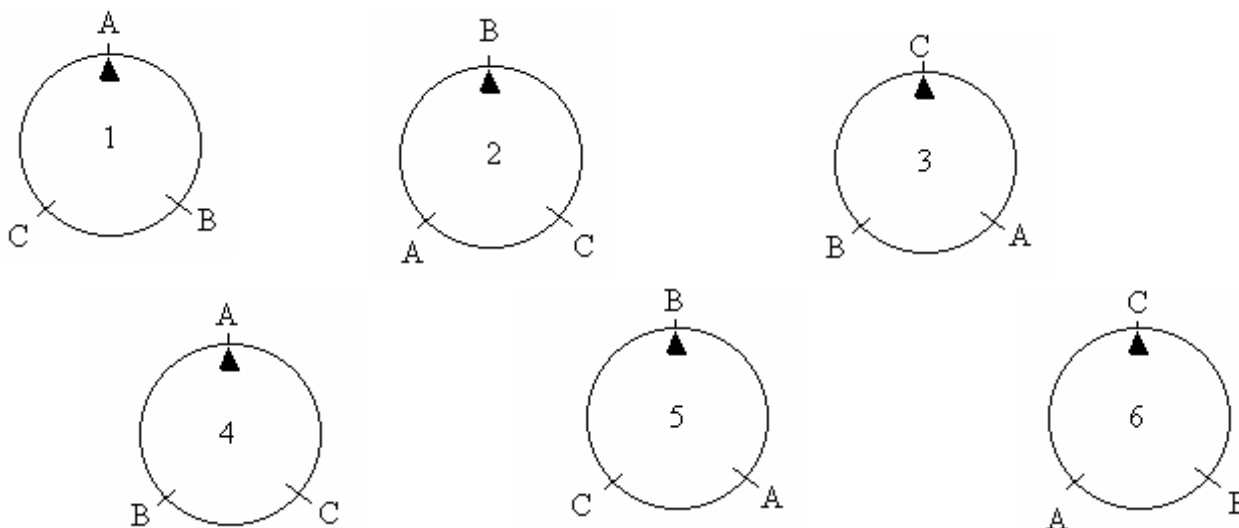

Usporiadajte si svoje kruhy

Úloha 1. Za kruhový stôl treba rozsadiť p ľudí. Koľko rôznych rozsadení môžeme vykonať ak:

- záleží aj na mieste vzhľadom k stolu;
- nezáleží na mieste vzhľadom k stolu, ale len na bezprostredných susedoch zľava a sprava;
- nezáleží na mieste vzhľadom k stolu, ale ani nerozlišujeme zvlášť susedov zľava a sprava (len ich bezprostrednosť).

Riešenie: Vytvorme si najprv jednoduchú predstavu na obrázku pre tri prvky A, B, C : (je $3! = 6$ možností)

V strede stola sme ich očíslovali, „vrch stola“ sme označili ▲.

- ak záleží na polohe vzhľadom k „vrchu stola“ je $3! = 6$ rozsadení (č. 1 – 6);
- ak záleží len na susedoch (s ohľadom či zľava alebo sprava) je $\frac{3!}{3} = 2!$ možností, lebo 1 – 2 – 3
aj 4 – 5 – 6 sú len „pootočení“;
- ak nezáleží na tom či je ten istý sused zľava alebo sprava, tak rozsadení je $\frac{2!}{2} = 1$, (teda polovicu z takých čo po b.), lebo č. 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 majú všetci tých istých susedov.

Zovšeobecnenie: a) $p!$ b) $\frac{p!}{p} = (p-1)!$ c) $\frac{(p-1)!}{2}$

Úloha 2.

Sedem dievčat tancuje v „kole“. Koľko je rozličných možností pre ich rozmiestnenie?

Riešenie:

Ak tancujú v „kole“, nezáleží na polohe vzhľadom ku „kolu“, t.j. počet možností je $6!$

Úloha 3.

Koľko rozličných náramkov sa dá vyrobiť zo siedmich rôznofarebných guľiek?

Riešenie:

Pri náramku nerozlišujeme susedov zľava – sprava (náramok sa dá „obrútiť“), teda počet možností je $\frac{6!}{2}$.

Úloha 4.

Sedem chlapcov a sedem dievčat tancuje v kole tak, že sú usporiadaní striedavo (ch – d). Koľko je rôznych možností usporiadať takéto kolo?

Riešenie:

Počet usporiadaní chlapcov je $6!$ (nezáleží na poradí vzhľadom ku kolu). Medzi nich umiestniť 7 dievčat, to sa dá $7!$ spôsobmi (záleží na poradí vzhľadom k chlapcom). Teda je $6! \cdot 7!$ možností pre takéto kolo.